

Koristamine – lust või kohustus?

Tolmu pühkimisel on omad nipid

Puhastuseksperdi juhataja Helge Alda sõnul on põhiküsimus, kuidas tolmu pühitakse – et see ikka kokku kogutaks, mitte laiali ei aetaks.

Tema sõnul on koristaja parim abivahend mikrokiudlapp. Sobivaim on kuiv või väga õrnalt niiske lapp. Oluline on lappi voltida – ühe külje määrdumisel keerata järgmine, puhas pind.

Tiina Kruus
tiina.kruus@lehed.ee

Kui tihti vahetada voodipesu ja kus pesta WC-harja? Millised on kodu kraamimise rusikareeglid, et tunda end eurooplaste kõrval parketikõlblikuna, kaotamata seejuures loodusrahva elutervet suhtumist?

„Pesemine on tsivilisatsiooni kriteerium”, tödes kirjanik Kalev Kesküla oma artiklis „Pestud eestlane”, mis ilmus ligi 20 aastat tagasi. „Pestud inimesed kuuluvad kultuursesse ja valgustatud Läände, räpase võitu rahvad pimedasse Idasse.” Kuhu olemis teel meie siin Eestis?

Koristamise tähendus ja vajadus erineb inimesiti nagu öö ja päev. Leidub puhtusemaniakke, kes heidavad magama, tolmulapp öökapiile valmis sätitud, et kohe hommikul tormata sellega võitlusse räpa vastu. Ja on hulk neid, kelle jaoks pahkluuini tolmurullides kahlamine on osa elust ja kuu aega vahetamata voodipesu just selle õige koduse hõnguga. Enamik meist on oma suhtumises ilmselt kusagil seal vahepeal – tolmukiht ei peaks kasvama nii paksuks, et selle sisse saaks sõnu kirjutada, aga iga päev vannilina vahetada tundub ka liig mis liig.

Kunagise maarahvana võtame puhtuse teemat suhteliselt lõdvalt. Eelmise sajandi keskpaigani oli hügieeniga lugu nii, nagu ta oli. Sellest võib lugeda Heiki Pärdi huvitavast raamatust „Eesti argielu. Teekond moodsasse maailma”, mis ilmus paar aastat tagasi ja kus eestlast kujutati räpase tegelasena, kes alles viimased 50–60 aastat tasapisi eurooplaste puhtuseideaali poole koperdab.

Lääne- ja põhjaeurooplaste puhtuse lattu ongi palju kõrgemal, kandudes kohati lausa meditsiinilisse diagnoosi. Viimases võivad veenduda need, kes on välis-telekanalilt vaadanud koristamissaadete tippetki, kus puhtusehullud nühiivad päev läbi klooriste puhastusvahenditega erinevaid pindu ning kontrollivad nen-

de puhtust spetsiaalsete, bakterite hulka mõõtvate riistapuudega.

Püüdliku eurooplastena ei tahaks teistest siiski palju maha jääda. Millised on rusikareeglid, et tunda end parketikõlblikuna, kaotamata seejuures loodusrahva elutervet suhtumist?

Mõistlikuks peetakse suuremat kraamimist kord nädalas, jooksvat puhastamist vajaduse järgi.

Kui tihti peaks oma elamist koristama? On arusaadav, et see on iga ruumi kasutamise sagedusest, kasutajate arvust, kas seal liigub ka koduloomi jpm, aga üldiselt peetakse mõistlikuks suuremat kraamimist kord nädalas ja jooksvat puhastamist vajaduse järgi.

Kui tihti tuleks pühkida tolmu lihtsamini ligipääsetavatel pindadel, nt riulitel, ja kui tihti tuleks ronida voodite alla olukorda kontrollima?

Puhastuseksperdi OÜ juhataja Helge Alt sõnul tekib tolmu palju rohkem, kui ruumis liigutakse palju või on palju tekstiile. Väga oluline on korrapäraselt puhtana hoida kõrgemad tasapinnad ja muud raskemini ligipääsetavad kohad, samuti diivanite ja eriti voodite (kus inimene veedab kolmandiku ööpäevast) alused. Vähemalt kord kuus peaks puhtaks tegema näiteks kapipealsed ja eriti oluline on see magamistoas. Tavalisest tolmupühkimisest piisab korrast nädalas.

Kui tihti tuleks puhastada WC-d ja vannituba?

Helge Alt soovib pärast duši all käimist kuivatada märjaks jäänud seinad ja põrand, kuna sel moel koguneb mustust vähem. Selleks on mugav kasutada kuivatajaid.

WC ja vannituba on tema sõnul räpased paigad, kui inimesed eeldada oskavad: niisked ja soojad pinnad on heaks pesapaigaks mikroobsele mustusele. Märgades ruumides tekib ka setet, seda just Eesti kareda vee tõttu. Sete on pinnale tekkinud ammu enne, kui see silmaga nähtavaks muutub. Sette, orgaanilise mustuse ja mikroobide tõttu on vaja regulaarselt puhastada. Selle puhul on heaks abimeheks niiske mikrokiudlapp. Liiga märjana ei tee mikrokiud oma tööd piisavalt hästi. Märjema puhastusmeetodi valides tuleb pind pärast kuivatada.

„Kui setteid on juba näha, siis tuleb appi võtta happeline aine ja hari, näiteks kraanide ümbruste puhastamisel on heaks abimeheks kraanitari. Hapelist ainet tuleb õigesti kasutada, väga sage li on vale kasutuse tulemusel näha rikutud kraane, kivi jms,” töödeb Alt.

Kui hügieeniline on kasutada WC-harja?

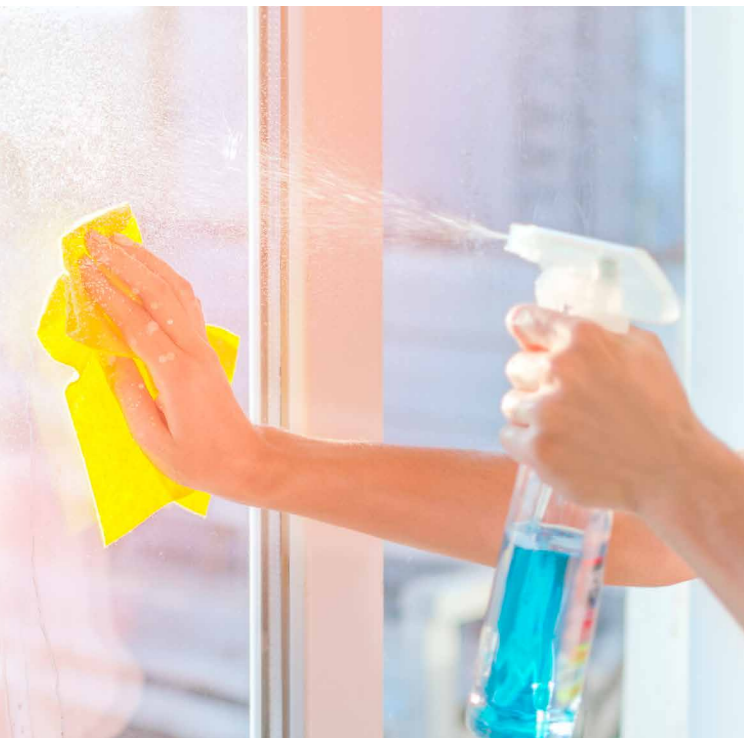
WC-potti tuleb ikka puhastada harjaga. Harja ennast tuleb ka pesta ja seda WC-potis. Mitte mingil juhul kraanikausis.

Päris tihti räägitakse kodukeemia toksilisusest. Millised kodused vahendid (sooda, äädikas, roheline seep) on pii-

Pihustuspudelid on saatanast

Puhastusvahendite puhul on kõige olulisem, kuidas aineid kasutada ja vältida peaks pihustuspudeleid. Kahjuks on poelettidel olev kodukeemia suures osas just nimelt pihustuspudelid, ent uuringute järgi on regulaarne koristus-ainete pritsimine sama kahjulik kui suitsetada 20 sigaretti päevas. Eeskätt puudutab see kopsu funktsioneerimise halvenemist. Puhastus-teenindajatel on 40% suurem tõenäosus haigestuda astmasse, sest lenduvad kemikaalid põhjustavad kopsudele märgatavat kahju.

Olenevalt mustusest ja pinnakattest tuleb valida sobiv puhastusaine ning tähtis on seda õigesti doseerida.

savad abilised puhastustöodes? Või on n-õ profivahendid siiski tõhusamad?

„Siin pigem küsiksin vastu, kui palju üldse kodukeemiat vaja on?” ütleb Helge Alt. „Suure osa pindu saame puhtaks vee ja mikrokiudlapiga. Peale selle leidub veel koristustarvikuid, mis puhastavad ilma aineteta, näiteks melamiinist plekieemaldusnuustik, aurupuhasti. Puhastusvahendeid läheb tarvis kõõgis (nõudepesuaine), märgades ruumides – kus võiks tarvitusel olla mingi leebem vahend igapäevaseks puhastamiseks. Kui setete teket annab ennetada, siis happeid vaja ei lähegi.”

Kui sageli võiks vahetada voodipesu?

Helge Alt sõnul on välja kujunenud, et suur osa Eesti peresid teeb seda kahe nädala tagant. „Kui aga tuleb ette haigus, higistamist vms, siis tuleks voodipesu vahetada kindlasti sagedamini. Nohuga näiteks võiks puhta padjapüüri kasutusele võtta ülepeaviti või ka iga päev. Voodipesusse jääb ihust hulk mikroorganisme, mis soodsates tingimustes kiiresti paljunevad.” Alt soovib voodit hommikul kohe mitte ära teha ja 5–10 minutit tuba tuulutada. Siis saab ihust soe voodi jahutada ja tuulduda ning mikroobidel ei ole nii mõnus paljuneda. ☞